

ROZDZIAŁ IV. Transport zbiorowy

Środkiem **zbiorowego transportu** miejskiego w Płocku są autobusy. Z usług komunikacji miejskiej w 2019 r. skorzystało 18 334 tys. pasażerów.

Kwestie rozwoju publicznego transportu zbiorowego określa Uchwała Nr 761/XLV/2014 Rady Miasta Płocka z 25 marca 2014 roku w sprawie przyjęcia planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego

dla miasta Płocka i gmin, z którymi zawarto porozumienia międzygminne w zakresie organizacji publicznego transportu zbiorowego na lata 2014–2023. Rada Miasta Płocka ustala także w formie uchwały, ostatnio w 2017 r., strefy taryfowe na obszarze objętym usługami przewozowymi środkami lokalnego transportu zbiorowego świadczonymi przez Komunikację Miejską - Płock Sp. z o.o. na liniach komunikacyjnych objętych porozumieniami międzygminnymi, których realizację powierzono Gminie Miasto Płock na mocy porozumień międzygminnych.

Sieć komunikacji miejskiej w Płocku składa się z 54 linii komunikacyjnych, spośród których wyróżnić można:

a) według kryterium przestrzennego:

- ✓ 35 linii miejskich: 0, 2, 3, 4, 7, 10, 13, 14, 15, 19, 20, 22, 24, 26, 31, 32, 33, 35, 37, 44, 60, 61, 62, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, A, B, N1, N2, N3,
- ✓ 17 linii podmiejskich: 43, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 110, 111, 112, 120, 121, 130, 140, 160, L1, L2,

b) według kryterium zakresu funkcjonowania w przekroju roku:

- ✓ 43 linie całoroczne: 0, 2, 3, 4, 7, 10, 13, 14, 15, 19, 20, 22, 24, 26, 31, 32, 33, 35, 37, 60, 61, 62, A, B, N1, N2, N3, L1, L2 100, 101, 102, 103, 104, 105, 110, 111, 112, 120, 121, 130, 140, 160,
- ✓ 2 linie o charakterze sezonowym: 43, 44,
- ✓ 7 linii kursujących w okresie Wszystkich Świętych: 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77,

c) według kryterium zakresu funkcjonowania w przekroju tygodnia:

- ✓ 33 linie kursujące całotygodniowo: 0, 2, 3, 4, 7, 10, 14, 15, 19, 20, 22, 24, 26, 31, 32, 33, 35, 43, 44, 60, 61, 62, A, B, N1, N3, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 110, 111, 130, 140, 160,
- ✓ 12 linii kursujących od poniedziałku do piątku: A, B, L1 (kursuje tylko w dni nauki szkolnej), L2, 13 (kursuje tylko w dni nauki szkolnej), 37, 61, 62, 112, 120, 121 (kursuje tylko w dni nauki szkolnej), 160,

Ilustracja 4.1: Schemat linii miejskich Komunikacji Miejskiej - Płock Sp. z o.o.

Źródło: <https://www.kmplock.eu/www/informacje/schemat-linii/>, dostęp 12.05.2020 r.

- ✓ 7 linii kursujących w wybrane dni świąteczne: 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77,
- ✓ 1 linia nocna kursująca w nocy z piątku na sobotę oraz z soboty na niedzielę: N2,
- d) według kryterium znaczenia linii w sieci komunikacyjnej:
 - ✓ 3 linie priorytetowe: 3, 19, 22,
 - ✓ 10 linii podstawowych: 0, 2, 7, 10, 14, 20, 26, 35, A, B,
 - ✓ 3 linie uzupełniające: 4, 15, 24,
 - ✓ 4 linie wahadłowe: 31, 32, 33, 37,
 - ✓ 2 linie sezonowe: 43, 44,
 - ✓ 7 linii cementarnych: 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77,
 - ✓ 3 linie nocne: N1, N2, N3,
 - ✓ 2 linie gminne: L1, L2
 - ✓ 18 linii dodatkowych: 13, 60, 61, 62, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 110, 111, 112, 120, 121, 130, 140, 160.

Obszar funkcjonowania komunikacji miejskiej obejmuje teren Gminy Miasta Płock, pełniąc funkcję jej organizatora, oraz 10 gmin, które powierzyły Gminie Miasto Płock organizację komunikacji miejskiej na mocy stosownych porozumień międzygminnych, tj. Bielsk (10 miejscowości), Brudzeń Duży (16 miejscowości), Gąbin (14 miejscowości), Gozdowo (9 miejscowości), Łąck (1 miejscowość), Nowy Duninów (9 miejscowości), Radzanowo (11 miejscowości), Słupno (3 miejscowości), Stara Biała (23 miejscowości) oraz Staroźreby (3 miejscowości).

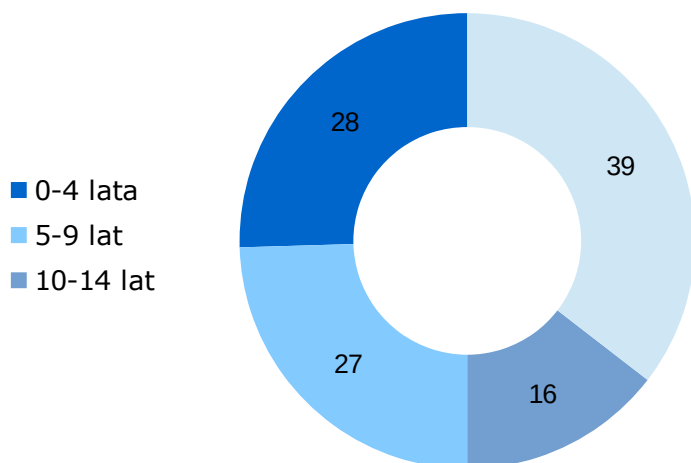
Tabela 4.1: Charakterystyka floty operatora

Wyszczególnienie	2019 r.
Udział pojazdów niskopodłogowych i niskowejściowych	92,86%
Udział pojazdów klimatyzowanych	53,57%

Źródło: Wydział Transportu Publicznego i Inżynierii Ruchu Drogowego Urzędu Miasta Płocka

Obecnie w płockiej komunikacji miejskiej eksploatowanych jest 112 pojazdów. Wszystkie posiadają silniki napędzane olejem napędowym, z czego 53,6% **floty operatora** posiada klimatyzację. We flocie użytkowanej przez Komunikację Miejską – Płock Sp. z o.o. udział

Wykres 4.1: Zróżnicowanie wiekowe taboru w 2019 r.

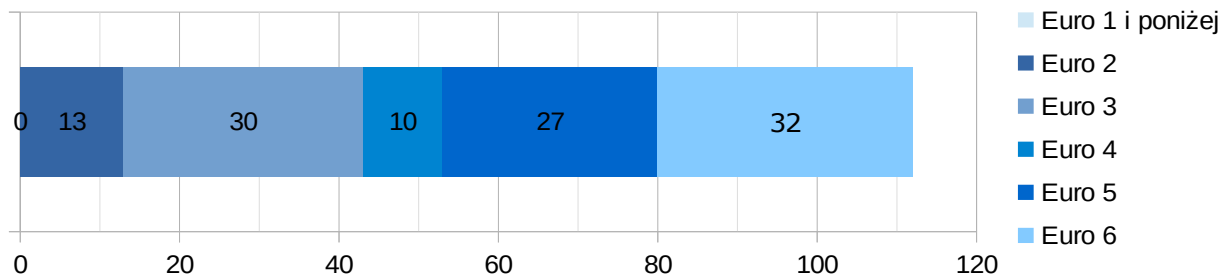
Źródło: Wydział Transportu Publicznego i Inżynierii Ruchu Drogowego Urzędu Miasta Płocka

autobusów wysokopodłogowych wynosi 5,3% (6 sztuk), natomiast niskopodłogowych oraz niskowejściowych 92,9% (104 sztuki) – przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych. Należy zauważyć, iż zakup oraz dostawa w 2018 r. 25 szt. autobusów hybrydowych (17 szt. klasy Maxi 12 metrowych oraz 8 szt. klasy MEGA 18 metrowych) spełniających rygorystyczne normy ekologiczne euro 6c w znacznym stopniu poprawiły komfort podróżujących komunikacją miejską w Płocku. Średnia wieku taborowego wynosi 9,54 lat.

Podpisana z operatorem, Komunikacją Miejską Płock Sp. z o.o., umowa wykonawcza z 4 września 2018 r. wprowadziła m.in. standardy dotyczące utrzymania odpowiednich temperatur w pojazdach, w szczególności:

- ✓ W okresie 1 kwietnia - 31 października, temperatura w pojeździe powinna być niższa od temperatury na zewnątrz o minimum 4 °C lecz nie niższa niż 22 °C;
- ✓ W okresie 1 listopada - 31 marca, temperatura w pojeździe powinna być wyższa od temperatury na zewnątrz o minimum 5 °C lecz nie niższa niż 5 °C (parametr mierzony będzie po przejechaniu min. 30 km od wyjazdu z zajezdni);
- ✓ Włączenie klimatyzacji musi następować, gdy temperatura powietrza w przedziale pasażerskim pojazdu osiągnie +22°C;
- ✓ włączenie ogrzewania musi następować, gdy temperatura powietrza w przedziale pasażerskim pojazdu spadnie do +5°C.

Wykres 4.2: Norma emisji spalin taboru autobusowego w 2019 r.

Źródło: Wydział Transportu Publicznego i Inżynierii Ruchu Drogowego Urzędu Miasta Płocka

Do zadań własnych gminy należą **budowa, przebudowa i remont przystanków**. Aktualnie na terenie miasta obsługiwanych autobusami komunikacji miejskiej i zarządzanych przez Gminę jest 346 przystanków komunikacyjnych. Wiatę przystankową posiada 156 przystanków. Wiaty wyposażone są w tablice informacyjne zawierające nazwę przystanków wraz ze spisem odjeżdżających linii autobusowych, tablice z miejscem do umieszczenia rozkładów jazdy, gabloty ogłoszeniowe w części wiat oraz siedziska drewniane. Miasto na bieżąco kontroluje stan techniczny wiat przystankowych. Natomiast 184 przystanki wyposażone są w słupek przystankowy. Większość z tych przystanków znajduje się na obrzeżach miasta, w miejscach, gdzie przepływ pasażerów jest bardzo niski lub są to przystanki dla wysiadających. Ponadto na części z tych przystanków występują trudności w montażu wiat spowodowane skomplikowaną infrastrukturą drogową oraz dobrem współżycia społecznego.

Należy również zauważyć, iż priorytetem jest bezpieczeństwo korzystających z komunikacji miejskiej w Płocku. W celu zapewnienia pasażerom jak najwyższego stopnia bezpieczeństwa na 30 najbardziej uczęszczanych przystankach funkcjonuje system monitoringu oraz system komunikacji alarmowej, obsługiwany przez pracowników Straży Miejskiej w Płocku. Operator powyższych systemów w trybie rzeczywistym posiada podgląd do aktualnego obrazu przystanku autobusowego oraz jego otoczenia. Dodatkowo na przystankach zamontowano listwy SOS. Osoba w sytuacji zagrożenia bądź potrzebująca pilnej pomocy medycznej może skorzystać z przycisku znajdującego się na listwie SOS i połączyć się z Operatorem. Każde wciśnięcie przycisku jest rejestrowane, a obraz oraz dźwięk są automatycznie zapisywane.

Kwestie przystanków autobusowych reguluje Uchwała Nr 349/XXI/2012 Rady Miasta Płocka z 27 marca 2012 roku w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych na terenie Płocka, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Miasto Płock, udostępnionych dla operatorów i przewoźników oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków, z póź. zm. Natomiast Uchwała Nr 308/XVII/2016 Rady Miasta Płocka z dnia 22 marca 2016 roku ustala stawki opłaty za korzystanie z przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest miasto Płock, udostępnionych dla operatorów i przewoźników, z póź. zm.

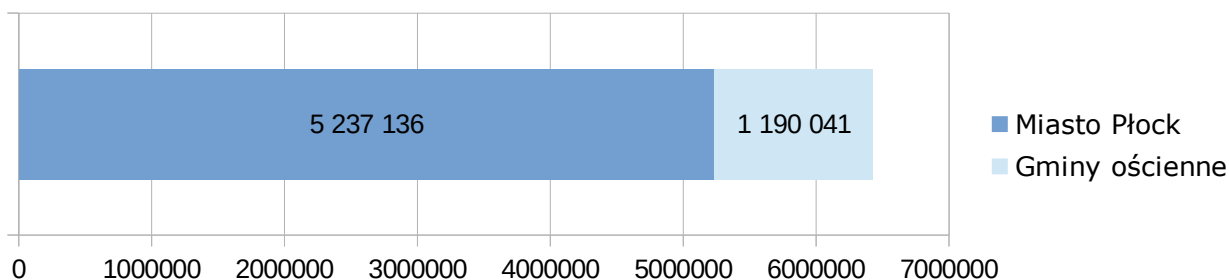
Miasto Płock stara się na możliwie najwyższym poziomie zapewnić **dostęp do informacji pasażerskiej**. Obecnie wszystkie obsługiwane przystanki posiadają aktualne rozkłady jazdy informujące pasażerów o kursowaniu autobusów. Ponadto w celu zapewnienia łatwego

i szybkiego dostępu do jak najbardziej dokładnych informacji rozkładowych udostępniono:

- ✓ darmową i ogólnodostępną aplikację myBus, umożliwiającą oprócz tradycyjnego rozkładu jazdy, czyli tzw. tabliczki przystankowej, wyświetlanie najbliższych odjazdów na podstawie danych uzyskanych ze śledzenia pojazdów przez system GPS;
- ✓ stronę internetową rozklad.kmplock.eu, prezentującą w szczególności najbliższe odjazdy autobusów z wybranego przystanku, wyświetlającą aktualny stan komunikacji (opóźnienia autobusów) na wybranych liniach;
- ✓ System Dynamicznej Informacji Pasażerskiej zamontowany na 31 przystankach autobusowych, zapewniający prezentację faktycznych czasów odjazdu według aktualnego położenia pojazdów w sieci oraz komunikatów na podstawie danych uzyskanych z systemu.

Nadzór nad realizacją usług przewozowych sprawuje Wydział Transportu Publicznego i Inżynierii Ruchu Drogowego Urzędu Miasta Płocka. Monitorowane są m.in. punktualność kursowania i jakość świadczonych usług (oznakowanie, informacje w środkach komunikacji miejskiej, dostępność zakupu biletów, sprawność kasowników, czystość pojazdów, itp.). W 2018 r. wraz z podpisaną umową wykonawczą na świadczenie usług transportu publicznego, Komunikacja Miejska - Płock Sp. z o.o. zobowiązała się do udostępnienia danych z systemu nadzoru ruchu (CNR), dzięki któremu Gmina uzyskała kolejne narzędzie do sprawowania ciągłego nadzoru nad stanem komunikacji wraz ze zbieraniem informacji o poprawności jej realizacji.

Wykres 4.3: **Wielkość zrealizowanej pracy eksploatacyjnej w wozokilometrach w 2019 r.**

Źródło: Wydział Transportu Publicznego i Inżynierii Ruchu Drogowego Urzędu Miasta Płocka

Kwestie przewozu pasażerów regulują uchwały Rady Miasta Płocka w sprawie ustalenia opłat za usługi przewozowe środkami lokalnego transportu zbiorowego świadczonych przez Komunikację Miejską - Płock Sp. z o.o. oraz w sprawie sposobu ustalania wysokości opłat dodatkowych i opłaty manipulacyjnej czy przepisów porządkowych dla gminnego transportu zbiorowego. Przepisy są na bieżąco aktualizowane. W 2019 r. zmieniony został cennik biletów. Zmiany weszły w życie od 1 maja na podstawie Zarządzenia Prezydenta Miasta Płocka Nr 481/2019 z dnia 23 kwietnia 2019 roku w sprawie ustalenia cen za usługi przewozowe w komunikacji miejskiej, w ramach usługi transportu publicznego realizowanej przez Gminę Miasto Płock. Ponadto Zarządzeniem Nr 637/2019 Prezydenta Miasta Płocka z dnia 19 czerwca 2019 roku do taryfy biletowej wprowadzony został bilet weekendowy (sezonowy). Był on dostępny jedynie w aplikacjach mobilnych *SkyCash* i *moBilet*. Uprawniał do nieograniczonej liczby przejazdów w okresie od piątku od godz. 16.00 do niedzieli do godz. 23.59. Bilet obowiązywał we wszystkich strefach (miejskiej oraz podmiejskich) i był ważny od 21 czerwca do 30 września 2019 r.

Ponadto osoby uprawnione do bezpłatnych oraz ulgowych przejazdów środkami komunikacji miejskiej, w ramach usługi transportu publicznego realizowanej przez Gminę Miasto Płock, ustala Zarządzenie Nr 4468/2018 Prezydenta Miasta Płocka z dnia 10 sierpnia 2018 roku z póź. zm.

Do **kosztów funkcjonowania komunikacji miejskiej** w Płocku w 2019 r. należy zaliczyć:

- x rekompensatę wypłaconą przez Gminę Miasto Płock, związaną z wykonywaniem działalności publicznego transportu zbiorowego przez operatora, Komunikację Miejską -

Płock w wysokości 29.884.849,08 zł;

x wydatki na utrzymanie czystości i prowadzenie akcji zimowej na przystankach autobusowych, zatokach i pętłach autobusowych - 525.674,28 zł

x wydatki na remonty i rozbudowę infrastruktury przystankowej – 204.550,26 zł;

W celu **zwiększenia atrakcyjności, dostępności** oraz ułatwienia korzystania z komunikacji miejskiej w Płocku podjęto następujące działania:

✓ **Zmieniono przebieg linii 0, 2, 10**

Od 16 lutego 2019 r. na wniosek mieszkańców zmianie uległy trasy linii 0, 2 i 10 w rejonie Skarpy i os. Miodowa. Dla linii nr 2 trasa w kierunku Winiar pozostała bez zmian. Trasa w kierunku centrum została poprowadzona ulicami Gałczyńskiego i Miodową zamiast Dobrzyńską i Mościckiego. Dla linii nr 0 i 10 trasę w kierunku centrum pozostawiono bez zmian. Trasa w kierunku Winiar przebiega ulicami Mościckiego i Dobrzyńską zamiast Miodową i Gałczyńskiego.

✓ **Zlecono badania popytu i dochodowości w sieci komunikacyjnej obsługiwanej przez płocką komunikację miejską**

W maju 2019 r. rozpoczęły się drugie w historii płockiej komunikacji miejskiej badania popytu i dochodowości (dochodowość tylko dla linii podmiejskich) w autobusach płockiej komunikacji. Ostatni raz badania na taką skalę prowadzone przez firmę zewnętrzną miały miejsce jesienią 2011 r. Podobnie jak wtedy realizowała je firma PTC Marcin Gromadzki wyłoniona w postępowaniu przetargowym. Badania objęły swoim zakresem wielkość popytu na liniach miejskich i podmiejskich, strukturę popytu oraz przychodowości na liniach podmiejskich. Wyniki będą służyć do optymalizacji siatki połączeń oraz rozkładów jazdy.

✓ **Przedłużono linię nr 26**

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom pasażerów od 9 grudnia 2019 r. wybrane kursy linii 26 (tylko w dni robocze) zostały wydłużone do przystanku *Maszewska* ulicami: Medyczna – Szpitalna – Traktowa (nawrotka na rondzie na ul. Dobrzyńskiej). Autobusy na tych kursach nie obsługują przystanku *Winiary, szpital* 04 zlokalizowanego na pętli. W kierunku Podolszyc realizowanych jest 10 połączeń, a w stronę przeciwną 7. Autobusy zatrzymują się tam na trzech nowo utworzonych przystankach.

✓ **Wprowadzono zmiany w informacji pasażerskiej**

Wprowadzone w 2019 r. objazdy na części przebudowywanych ulic przyczyniły się do wprowadzenia nowego elementu w systemie informacji pasażerskiej. Na tablicach na wiatkach przystankowych umieszczono numery linii, które obsługują dany przystanek w związku z czasowo zmienioną trasą. Wyróżniają się one żółtym tłem i znajdują się za stałą kompozycją numeryczną. Oznakowanie to wprowadzono w formie testowej na przystankach *Spacerowa* i *Hermana* w związku z objazdem ul. Tysiąclecia.

Ilustracja 4.2: Naklejka informująca o możliwości zeskanowania kodu QR

Źródło: Wydział Transportu Publicznego i Inżynierii Ruchu Drogowego Urzędu Miasta Płocka

Dodatkowo przystanki zastępcze również otrzymały specjalne tabliczki nad znakiem D-15 o treści „przystanek zastępczy”.

Od maja 2019 r. na przystankach, obok rozkładów jazdy, zaczęły pojawiać się kody QR. Docelowo mają znaleźć się na wszystkich przystankach (zarówno w mieście, jak i poza nim). Po zeskanowaniu kodu (trzeba mieć zainstalowaną aplikację do czytania kodów QR), pasażer zobaczy na swoim telefonie „wirtualną tablicę”, na której będą widniały najbliższe odjazdy autobusów z danego przystanku w czasie rzeczywistym. Kod można zeskanować także bezpośrednio w aplikacji myBus, wybierając z menu pozycję “QR kody”.

✓ **Rozbudowano infrastrukturę publicznego transportu zbiorowego:**

W ramach wszystkich prowadzonych zadań inwestycyjnych w 2019 r., związanych z budową

nowej lub przebudową istniejącej infrastruktury publicznego transportu zbiorowego, oddano do użytku czwartą przebudowaną w ciągu ostatnich dwóch lat od podstaw pętlę autobusową na terenie miasta przy ul. Borowickiej. Dodatkowo zamontowano na niej nową wiatę przystankową. Kolejną nową wiatą powstała przy ul. Mickiewicza, na przystanku *Obrońców Płocka 02* (w kierunku dworca kolejowego).

Zakupione i posadowione wiaty przystankowe tworzą spójną kompozycję z pozostałymi wiatami na terenie miasta. Wyposażone są m.in. w tablice informacyjne zawierające nazwę przystanków wraz ze spisem odjeżdżających linii autobusowych, tablice z miejscem do umieszczenia rozkładów jazdy, gabloty ogłoszeniowe i drewniane siedziska. Należy dodać, iż przy okazji wszystkich inwestycji drogowych na przystankach autobusowych instaluje się systemowe krawężniki peronowe. Posiadają one specjalny zaokrąglony u podstawy kształt, ułatwiający autobusom podjazd do krawędzi peronu. Zaokrąglony profil oraz zwiększona wysokość pozwalają autobusom precyzyjnie zatrzymać się jak najbliżej krawędzi peronu, dzięki czemu wszystkim pasażerom zdecydowanie łatwiej wsiąść lub wysiąść z niskopodłogowego autobusu.

✓ **Podpisano dwie umowy na nowy tabor dla komunikacji miejskiej**

Umowa podpisana 29 lipca 2019 r. z firmą Solaris Bus&Coach dotyczy dostawy czterech pojazdów o standardowej długości 12 metrów. Autobusy będą napędzane układami hybrydowymi (silnik Diesla spełniający najnowsze normy emisji spalin Euro-6 + silnik elektryczny + magazyn energii).

Natomiast zgodnie z umową z 30 września 2019 r. Solaris Bus&Coach dostarczy dwa pojazdy o standardowej długości 12 metrów oraz dwa 18-metrowe przegubowce. Autobusy będą napędzane silnikami Diesla spełniającymi najnowsze normy emisji spalin Euro-6.